

Seat No. : _____

MG-107

May-2018

Diploma in Labour Laws & Practice (DLP)

Labour Economics & Trade Union Act

Paper-III

(New)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- સૂચના :** (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમાણી બાજુ દર્શાવેલ છે.
(2) જરૂર જણાય ત્યાં નિર્ણીત ચુકાદાઓ ટાંકો.

1. શ્રમ અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. 20

અથવા

બાળશ્રમ એ ભારતીય અર્થતંત્રમાં વણ-ઉકલેલી આર્થિક-કાનૂની સમસ્યા છે. — સમજાવો.

2. 2001માં કામદાર સંઘોના કાયદામાં થયેલા સુધારાઓ વર્ણવો. 20

અથવા

નોંધાયેલા કામદાર સંઘોનાં વિશિષ્ટ હક્કોની ચર્ચા કરો.

3. 1926નાં કામદાર સંઘો ધારા હેઠળ સંઘની નોંધણીની રીતની ચર્ચા કરો. 20

અથવા

સામૂહિક સોદાગીરીનો અર્થ, સ્વરૂપ અને અસરોની ચર્ચા કરો.

4. ઉદારીકરણની ઔદ્યોગિક સંબંધો પર થયેલી અસરો જણાવો. 20

અથવા

ઔદ્યોગિક કામદારોનાં રહેઠાણની સમસ્યા અને ઉકેલની ચર્ચા કરો.

5. નોંધ લખો. (ગમે તે બે) 20

- (1) લેબર ટર્નઓવર
- (2) શિક્ષિત બેકારી
- (3) સ્થળાંતરિત શ્રમ
- (4) સામાન્ય-રાજકીય ભંડોળ

Seat No. : _____

MG-107

May-2018

Diploma in Labour Laws & Practice (DLP)

Labour Economics & Trade Union Act

Paper-III

(New)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- Note :**
- (1) Figures to the right indicate full marks.
  - (2) Cite cases in support of answers.

1. Discuss the meaning, definition and subject matter of Labour Economics. **20**

OR

Explain : 'Child Labour is an unsolved economic legal problem in Indian Economy'.

2. Describe the amendments made in the Trade Union Act in year 2001. **20**

OR

Discuss special privileges of registered Trade Unions.

3. Discuss the procedure for registration of Trade Union under the Trade Unions Act of 1926. **20**

OR

Discuss the meaning, nature and effects of collective bargainings.

4. State the effects of liberalization an Industrial Relations. **20**

OR

Discuss the problem and measures for Housing of Industrial Labour.

5. Write note on : (any **two**) **20**

- (1) Labour Turnover.
- (2) Unemployment of the Educated people.
- (3) Migrant Labour.
- (4) General – Political funds.